

NAZIV PREDMETA		Nutrigenomika							
Kod	PMB737	Godina studija	2.						
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Jasna Puizina	Bodovna vrijednost (ECTS)	3						
Suradnici	Doc. dr. sc. Željana Fredotović	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T			
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja	15						
OPIS PREDMETA									
Ciljevi predmeta	Studenti će se: Upoznati s najnovijim otkrićima o strukturi ljudskog genoma, genetskim raznolikostima među ljudima, te mehanizmima nastanaka i nasljeđivanja nekih urođenih i stičenih bolesti vezanih uz prehranu i metabolizam. Upoznati s utjecajima pojedinih nutrijenata i/ ili njihovih metabolita na genoma, epigenom i regulaciju ekspresije gena u ljudi. Upoznati s postojećim tehničkim mogućnostima i ograničenjima u otkrivanju poremećaja u prehrani-metabolizmu. Osporobiti za davanje savjeta ljudima o genetskim testovima i njihovu interpretaciju. Osporobiti studente za cijeloživotno učenje - samostalan istraživački rad, korištenje on-line baza podataka, praćenje i interpretaciju novih znanstvenih članaka i druge literature.								
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Osnove biologije, molekularne biologije i genetike								
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon položenog predmeta student će moći: Znati glavne karakteristike strukture ljudskog genoma i razumjeti glavne izvore genetskih raznolikosti među ljudima. Objasniti mehanizme nastanaka i nasljeđivanja nekih metaboličkih bolesti. Objasniti utjecaj nekih nutrijenata na genom, transkriptom i proteom. Razlikovati rijetke nasljedne bolesti i sklonost (predispoziciju) za razvoj bolesti. Razlikovati naslijedene od stičenih poremećaja metabolizma i prehrane. Suggerirati genetička testiranja i interpretirati rezultate jednostavnijih testova. Suggerirati individualno prilagođenu prehranu i druge moguće intervencije. Objasniti osnovne činjenice o genetici raka i o vezi te bolesti i prehrane. Koristiti relevantne on-line baza podataka, znanstvene članake i drugu literaturu s ciljem cijeloživotnog učenja. Razviti kritički stav o nekim etičkim, pravnim i socijalnom dilemama i rizicima genetičkih testiranja, te ga promovirati u svojim aktivnostima								
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Predavanja: Uvod, struktura ljudskog genoma (jedinstveni geni, ponavljajući i regulatorni sljedovi, pokretni genetički elementi) i transkriptoma. Genetička raznolikost ljudi polimorfizmi jednog nukleotida (SNPs), OMIM. Mutacije DNA, mikronutrijenti i genomska stabilnost. Molekularne metode za identifikaciju SNPova, mikrosatelita i mutacija. Kontrola genske ekspresije. Monogenske bolesti vezane uz prehranu, galaktozemija, fenilketonurija, alkaptonurija, favizam i slično. Mehanizmi nasljeđivanja, mogućnost intervencije.								

	7. Primjeri genskih testova: paneli za kardiovaskularno zdravlje, metabolizam folata, poremećaje metabolizma glukoze i inzulina. 8. Genetička kontrola apetita i pretilosti (leptin, grelin, FTO, i sl.), intolerancija lakoze i glutena (celijakija). 9. Poremećaji metabolizma vitamina D i osteoporoze, regulacija metabolizma alkohola i kofeina, mišićna aktivnost, detoksikacijski kapacitet 10. Epigenetika – molekularni mehanizmi, primjeri 11. Utjecaj nutrijenata na epigenetske modifikacije i gensku ekspresiju 12. Genetika raka, nutrijenti i nastanak /zaštita od raka 13. Molekularna biologija starenja, važnost nutrijenata 14. Mikronutrijenti i evolucija ljudi: utjecaj na gametogenezu i plodnost 15. Genetičko savjetovanje i etičke dileme																														
	Seminar: - Pregled osnovnih tehnika istraživanja u nutrigenomici: PCR, sekvenciranje DNA, analiza RFLP, RT-PCR, qPCR, DNA čipovi, next generation sequencing, osnovne tehnike proteomike, primjeri - genome wide association studies (GWAS). Bioinformatika i pretraživanje relevantnih baza podataka poput PubMed, OMIM, WoS, GeneCard, UniProt i sličnih. Svaki student izrađuje i vlastiti seminarski rada prema vlastitom izboru, te ga usmeno prezentira kao power-point prezentaciju. Ukoliko tehničke mogućnosti to dozvole, studentima će biti demonstriran i objašnjen rad na uređajima za sekvenciranje nove generacije i qPCR.																														
Vrste izvođenja nastave:	x predavanja x seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava ☐ samostalni zadaci ☐ multimedija ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)																														
Obveze studenata	Studenti su dužni prisustovati najmanje 70% od predviđenih predavanja. Također su dužni održati seminar i napisati pismeni ispit.																														
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	<table border="1"> <tr> <td>Pohađanje nastave</td><td>0,5</td><td>Istraživanje</td><td></td><td>Praktični rad</td><td></td></tr> <tr> <td>Eksperimentalni rad</td><td></td><td>Referat</td><td></td><td>(Ostalo upisati)</td><td></td></tr> <tr> <td>Esej</td><td></td><td>Seminarski rad</td><td>1,0</td><td>(Ostalo upisati)</td><td></td></tr> <tr> <td>Kolokviji</td><td></td><td>Usmeni ispit</td><td></td><td>(Ostalo upisati)</td><td></td></tr> <tr> <td>Pismeni ispit</td><td>1,5</td><td>Projekt</td><td></td><td>(Ostalo upisati)</td><td></td></tr> </table>	Pohađanje nastave	0,5	Istraživanje		Praktični rad		Eksperimentalni rad		Referat		(Ostalo upisati)		Esej		Seminarski rad	1,0	(Ostalo upisati)		Kolokviji		Usmeni ispit		(Ostalo upisati)		Pismeni ispit	1,5	Projekt		(Ostalo upisati)	
Pohađanje nastave	0,5	Istraživanje		Praktični rad																											
Eksperimentalni rad		Referat		(Ostalo upisati)																											
Esej		Seminarski rad	1,0	(Ostalo upisati)																											
Kolokviji		Usmeni ispit		(Ostalo upisati)																											
Pismeni ispit	1,5	Projekt		(Ostalo upisati)																											
Ocenjivanje i vrijednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Aktivno sudjelovanje studenata u nastavi boduje se na sljedeći način: nedovoljan (1) student uopće aktivno ne sudjeluje nastavi; dovoljan (2) student sudjeluje aktivno u nastavi tek nakon što mu se postavi pitanje, dobar (3) student povremeno aktivno sudjeluje u nastavi ali teško donosi samostalne zaključke; vrlo dobar (4) student često aktivno sudjeluje u nastavi i često donosi samostalne zaključke; odličan (5) student gotovo uvijek aktivno sudjeluje u nastavi, kritički razmišlja i samostalno donosi zaključke. Pismeni ispit se smatra položenim ukoliko studenti postignu najmanje 55% od ukupnog broja bodova. Bodovanje: <55% student nije zadovoljio; 55-67% dovoljan (2); 68-78% dobar (3); 79-89% vrlo dobar (4); 90-100% izvrstan (5).																														

	Konačna ocjena predstavlja kombinaciju pojedinih ocjena 1) aktivnog sudjelovanja u nastavi, 2) seminarског rada, 3) pismenog ispita.		
	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	M. Lucock: Molecular Nutrition and Genomics: Nutrition and the Ascent of Humankind, Wiley-Blackwell (2007)	Nabava u tijeku	-
	Strachan T, Read A., 2003: <i>Human Molecular Genetics</i> . 3. izd. Garland Science.	1	-
	Power point prezentacije s predavanja u formi PDF-a	-	da
	Odarbani pregledni i originalni znanstveni članci	-	da
Dopunska literatura	Watson JD, Baker TA, Bell SP, Gann A, Levine M, Losick R., 2003: <i>Molecular Biology of the Gene</i> . 5. izd. Menlo Park: Benjamin Cummings. Pregledni i izvorni znanstveni članci Informacija s Internetskih web stranica		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Praćenje kvalitete i uspješnosti obavljat će se na tri razine: (1) sveučilišnoj, (2) fakultetskoj, pomoću Povjerenstva za unaprjeđenje kvalitete nastave, (3) nastavničkoj razini.		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			